

Head lastekaitsjad, head sõbrad.

Tere hommikust.

Mõtlesin siia tulles tänase konverentsi pealkirjale. Ehk kuidas siis elab laps tänases Eestis? Ma ei tea vastust.

Oma lapse kohta sõandan arvata, uskuda ja loota, et tal läheb hästi, et ta on õnnelik. Et tal on rohkem võimalusi ja avaramad valikud võrreldes ajaga enam kui 30 aastat tagasi, mil temavanuse tüdruku rõõme ja muresid omal nahal kogesin.

Aga ma aiman, et Eesti laps elab umbes samamoodi, nagu elab Eesti rahvas, nagu elab Eesti inimene. Ehk teisisõnu: nii ja naa, paljudel lastel läheb päris hästi ja osade pärast on põhjust muret tunda.

Kui lapsel on mõlemad vanemad, kes töötavad ning kes elavad koolide, spordi- ja muusikaringide lähedal, siis võime seda lapsepõlve suure tõenäosusega õnnelikuks ja turvaliseks nimetada.

Tema tuba on soe, head ja puhtad riided on seljas, kõht on täis, tema ümber jagub hoolt ja armastust. Pigem kipume muretsema, et ta on liigagi hästi hoitud ja hellitatud. Ta kipub raamatule eelistama arvutiekraani või veedab aega hirmkalli mängukonsooli ja virtuaalsete sõprade seltsis, selle asemel et lihast ja luust sõpradega õues jalgpalli taguda või luurekat mängida.

Aga need on meie rõõmsad mured, kui meenutada Paul-Eerik Rummo luulerida.

Sest Eestis on liiga palju ka neid lapsi, kel napib kõike: elementaarsed vanemlikku tähelepanu, toitu, rõivaid ja armastust. Ehk kõike seda, mis hoiab ühe väikese inimese kindlustunde.

Veelgi enam: harvad pole juhtumid, kui lastele on osaks saanud füüsiline vägivald. Tõsi, seda viimast juhtub ka niinimetet "paremates peredes", ent pigem siiski seal, kus vanemad omaenda elule ja koos sellega ka lastele käega on löönud.

Kuni seesugused asjad juhtuvad, kuni Eestis on lapsi, kelle elu pärisosaks on nälg, puudus ja kodune vägivald, ei saa ükski Eesti täiskasvanu, ükski poliitik, ükski südamega inimene tunda oma ühiskonna ja me saavutuste üle täit rõõmu ja uhkust.

Kuigi ideaalid on selleks, et nende poole püüelda – mis sest, et nad üldjuhul kättesaamatuks jäävad – peame ometigi ühiselt tegema kõik endast oleneva, et kõigi Eesti laste elu oleks maksimaalselt turvaline ja võimalusterohke.

Laste elementaarse heaolu ja turvatunde tagamiseks ei ole ükski meede liiga kallis. Sest sellest algab kõik ülejäänu: nende laste tulevane elu ja koos sellega ka me kõigi, kogu Eesti käekäik homme ja tulevikus.

Seepärast ma ka tervitan Riigikogusse jõudnud eelnõu, millega soovitakse taastada perearstide kohustuslikud visiidid kodusesse, kus kasvavad väikesed lapsed. Kogenud arsti silma ja kõhutunnet pole võimalik petta. Ta tunneb probleemi ära, kui seda näeb ning informeerib seejärel vajadusel sotsiaaltöötajaid ja lastekaitsega tegelevaid organisatsioone.

Tõsi, selle hea idee praktiline ellurakendamine on keeruline. See vajab täiendavalt nii raha kui inimesi. See plaan tuleb hästi läbi mõelda ja eeskujulikult ellu viia. Aga ma ei näe tõtt-õelda ka ühtki teist toimivat võimalust, kuidas jõuda lasteni, keda kodus vajalikul määral ei aidata.

Kindlasti tuleb see lisatöö perearstidele hüvitada ja teha nii, et ükski muu vajalik tegevus selle all ei kannataks. Loodan siin Lastekaitse Liidu, perearstide esindajate, sotsiaalministeeriumi ja kõigi parlamendierakondade tegusale koostööle. Meil, täiskasvanutel, lasub kohustus lapsi vägivalla ja puuduse eest kaitsta. Sest nemad ju ise end kaitsta ei suuda.

Probleemid peres ja ühiskonnas laiemalt ei ole ega tohigi olla lapse probleemid. Sellise suhtumisega, loodan, vähendame nii valu kui nälga ja koos sellega kingime Eesti lastele parema tuleviku.

Ma soovin teile tegusat konverentsi, sisukat arutelu ja tänan.